

Prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil
Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej
Instytut Wokalistyki
Akademia Muzyczna im. I.J.Paderewskiego w Poznaniu
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina: wokalistyka
sporządzono na podstawie zawartej umowy o dzieło z przekazaniem praw autorskich

Poznań, 20 lipca 2024

**RECENZJA W POSTĘPOWANIU DOKTORSKIM
w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki
dyscyplinie artystycznej - sztuki muzyczne
SISI LIU**

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w związku z wszczęciem przez Radę Dyscypliny Artystycznej postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej - sztuki muzyczne.

Zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami).

Do zlecenia dołączono następujące dokumenty:

- pismo przewodniczącego Rady Doskonałości Artystycznej UMFC w Warszawie prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 14 maja 2024 roku
- dzieło artystyczne w formie nagrania CD
- opis dzieła artystycznego

Recenzja pracy doktorskiej

Praca doktorska pani Sisi Liu zatytułowana „*Studium porównawcze włoskiej i francuskiej opery drugiej połowy XIX wieku na bazie wybranych sopranowych partii wokalnych*” (*Desdemona z Otella G. Verdiego, Mimi z Cyganerii G. Pucciniego, Antonia z Opowieści Hoffmanna J. Offenbacha, Michaela z Carmen G. Bizeta, Chimena z Cyda J. Masseneta*) składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu tego dzieła.

Wybór tematu pracy doktorskiej wynika z zainteresowań Doktorantki twórczością operową na przykładzie wybranych arii z określonych włoskich i francuskich oper kompozytorów drugiej połowy XIX wieku.

Dzieło artystyczne

Nagranie zrealizowano w 2023 roku. Reżyserami nagrania byli Emilian Rymarowicz i Ewa Lasocka. Pani Sisi Liu na fortepianie akompaniuje Yan Rong.

Dzieło artystyczne obejmuje siedem fragmentów z różnych oper w tym sześć arii i jedna scena.

Wskazane dzieło obejmuje następujące tytuły:

1. Giuseppe Verdi - *Salce! Salce! / Ave Maria* - scena Desdemony z IV aktu opery *Otello*
2. Giacomo Puccini - *Si, mi chiamano Mimi* - aria Mimi z I aktu opery *Cyganeria*
3. Giacomo Puccini - *Donde lieta....* - aria Mimi z II aktu opery *Cyganeria*
4. Jacques Offenbach - *Elle a fui....* - aria Antonii z II aktu opery *Opowieści Hoffmanna*
5. Georges Bizet - *Je dis que rien ne l'épouvante....* - aria Micaeli z III aktu opery *Carmen*
6. Jules Massenet - *Pleurez mes yeux....* - aria Chimery z I aktu opery *Cyd*

Dobór wyboru kompozytorów i oper oraz postaci z tych oper leży w najbliższym kręgu zainteresowań Doktorantki. Rodzaj głosu oraz barwa ściśle scala się kolorem głosu predestynującego do wykonawstwa tych arii. Głos jest perfekcyjnie sprawny technicznie oraz wyrównany w całej skali. Dzięki doskonałej technice wokalnejszy słyszymy śpiewaczkę, która swobodnie prowadzi linie melodyczną a frazowanie jest stylowe i wysublimowane. Na wyjątkowe podkreślenie zasługuje duża swoboda w malowaniu dynamiką w całej skali. Na szczególnie wysoką ocenę zasługuje również nienaganna artykulacja w wymowie języka włoskiego i francuskiego. Śpiewaczka dysponuje wrażliwością emocjonalną oddającą dramaturgię ekspresji zawartej w tekście i osobowości kreowanych postaci. Głos jest nasycony a zarazem posiada lekkość, która jest tak wskazana w pasażach, górnych nutach i koloraturowych fragmentach owych arii. Artystka odznacza się wielką osobowością wykonawczą. Te cechy pozwalają na wysłuchanie prezentowanego dzieła z największą satysfakcją i zadowoleniem. Umiejętności wykonawcze poparte są wręcz imponującą wiedzą zawartą w opisie dzieła artystycznego. Doktorantka staje się śpiewaczką, która świadomie powołuje do życia materiał muzyczny zawarty w prezentowanych ariach i staje się wykonawcą przekazującym ideę kompozytora. Należy podkreślić również ogromny kunszt i wyczucie stylu pianisty.

Część opisowa

Istotę dla właściwego odbioru dzieła artystycznego Doktorantki stanowi jego opis w postaci rozprawy doktorskiej. Praca ta spełnia wszystkie wymogi pracy naukowej. Całość rozprawy zawarta jest na 114 stronach. Doktorantka w sposób kompetentny i wnikliwy przedstawia tezy jak i podaje sposób ich dowodzenia. Praca składa się z abstraktu, streszczenia, spisu dzieła artystycznego, wstępu, trzech rozdziałów, zakończenia, wykazu przykładów muzycznych i bibliografii. Rozprawa doktorska spełnia wymagania przejrzystości tekstu w rozumieniu jego spójności w ciągu myślowym i łączy się wzorcowo w logiczną całość.

W abstrakcie Autorka dokonuje skrótowego przedstawienia treści pracy. W kolejnych rozdziałach znajdujemy informacje na temat pochodzenia opery włoskiej i francuskiej oraz analizę przedstawionych arii z dzieła artystycznego.

Pierwszy rozdział zatytułowany jest „*Rozwój opery włoskiej i francuskiej w drugiej połowie XIX wieku*”. Znajdujemy tu bogatą informację dotyczącą genezy oper i ich charakterystykę. Wiadomości początków tego gatunku czyli połączenia dramatu z muzyką oraz szczegółowy opis rozwoju włoskiej i francuskiej opery drugiej połowy XIX wieku.

Ogromne i wnikliwe kompendium wiedzy znajdziemy w drugim rozdziale dysertacji zatytułowanym „*Kompozytorzy włoscy i francuscy drugiej połowy XIX wieku*”. Rozdział ten obejmuje biografie i charakterystykę twórczości takich kompozytorów jak: Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini, Jacques Offenbach, Georges Bizet i Jules Massenet.

Trzeci rozdział zatytułowany jest „*Okoliczności powstania wybranych oper i zarys ich fabuł*”. Tytuł tego rozdziału umknął autorce w spisie treści. Widnieje jedynie na 43 stronie niniejszej pracy i rozpoczyna kolejny rozdział. Ten obszerny fragment dysertacji poświęcony jest kolejnym dziełom i operom kompozytorów, których arie autorka prezentuje w swym dziele artystycznym. Wnikliwy opis okoliczności powstania i zarys fabuły dotyczą następujących oper: *Otello* Verdiego, *Cyganeria* Pucciniego, *Opowieści Hoffmanna* Offenbacha, *Carmen* Bizeta czy *Cyd* Masseneta.

Ostatni kluczowy rozdział zatytułowany jest „*Porównanie muzycznych wizerunków pięciu postaci kobiecych*”. W czterech kolejnych podrozdziałach autorka analizuje ekspresję muzyczną, porównuje obraz miłości i śmierci, konflikt dobra i zła oraz poddaje analizie akompaniament w opisanych fragmentach. Analizie poddany jest nastrój i emocjonalność każdej z pięciu postaci.

W zakończeniu doktorantka podsumowuje studium omawianych ról kobiecych we włoskich i francuskich operach drugiej połowy XIX wieku. Podkreśla, iż owo porównanie związane jest między z różnymi trady-

cjami stylów twórczych poszczególnych kompozytorów. Podkreśla psychologiczne wizerunki tych postaci, które są absolutnie kluczowe.

Należy zauważyć, iż wszystkie przykłady muzyczne są bardzo czytelne i rzeczowo opisane. Doktorantka używa w swej pracy liczne cytaty, które świadczą o zgłębianiu rzeczowej tematyki.

Doktorantka w swej dociekliwości naukowej jest bardzo rzetelna. Umiejętnie korzysta z bogatej bibliografii. Analizuje proces badawczy i wpływa na rozwiązanie najważniejszych założeń rozprawy doktorskiej. Tytuł rozprawy jest tożsamy z treścią opisu a założony cel artystyczny został udokumentowany w sposób przejrzysty i czytelny.

Rozprawa doktorska spełnia wszelkie wymagania pod kątem merytorycznym i edytorskim zgodnie ze standardami. Autorka wykazała się dociekliwością i dużym zaangażowaniem zarówno w sferze badań, jak i przy formowaniu wniosków. Sposób ujęcia tematu, skrupulatność w sferze dokumentacji naukowej świadczą o wyjątkowych walorach tej pracy i są godne wysokiej oceny.

KONKLUZJA

Przedstawiony zapis dzieła artystycznego oraz jego opis stanowią integralną całość bardzo ciekawego materiału zarówno w aspekcie wykonawczym jak i teoretycznym.

Stwierdzam, że praca doktorska pani Sisi Liu poprzez swój twórczy i naukowy charakter stanowi ciekawe kompendium wiedzy na badany temat i wkład w rozwój dyscypliny artystycznej - sztuki muzyczne, jak również w dziedzinie sztuki.

Wobec powyższego stwierdzam, iż doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej.

Rozwiązała założenia zagadnienia artystycznego i spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami).

W związku z powyższym wnoszę o przyjęcie przedstawionej pracy doktorskiej pani Sisi Liu.

prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil

